

Kompetencje kluczowe

Przedszkole im. Cz. Janczarskiego w Sławie

ZALECENIE RADY UNII EUROPEJSKIEJ z dnia 22 maja 2018 r.

w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie

(Tekst mający znaczenie dla EOG) (2018/C 189/01) (Dz.U.UE C z dnia 4 czerwca 2018 r.)

ROLA ZABAWY W ROZWIJANIU KOMPETENCJI KLUCZOWYCH

Zabawa w wieku przedszkolnym jest podstawową aktywnością dziecka – źródłem jego wiedzy o świecie, identyfikatorem postaw moralnych, podstawa do rozwoju słownictwa oraz rozwoju intelektualnego, a także okazją do zawierania i podtrzymywania relacji społecznych z rówieśnikami i dorosłymi – w której toku dziecko mimowolnie, w sposób całkowicie naturalny zdobywa wiedzę i umiejętności.

Ustanowiono osiem kompetencji kluczowych:

1. Kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji

Niezbędna wiedza, umiejętności i postawy powiązane z tymi kompetencjami

Kompetencje te obejmują umiejętność czytania i pisania oraz prawidłowego rozumienia informacji pisemnej, wymagają zatem znajomości słownictwa, gramatyki funkcjonalnej i funkcji języka. W ich skład wchodzi świadomość głównych rodzajów interakcji słownej, znajomość pewnego zakresu tekstów literackich i innych, a także głównych cech rozmaitych stylów i rejestrów języka.

Niezbędne jest posiadanie umiejętności komunikowania się w mowie i piśmie w różnych sytuacjach, a także kontrolowania swojego sposobu komunikowania się i dostosowywania go do wymogów sytuacji. Kompetencje te obejmują również umiejętności rozróżniania i wykorzystywania źródeł różnego rodzaju, poszukiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji, wykorzystywania odpowiednich pomocy oraz formułowania i wyrażania swoich argumentów w mowie i piśmie w przekonujący sposób, odpowiednio do kontekstu. W ich zakres wchodzi krytyczne myślenie oraz zdolność oceny informacji i pracy z nimi.

Pozytywna postawa odnośnie do rozumienia i tworzenia informacji obejmuje gotowość do krytycznego i konstruktywnego dialogu, wrażliwość na walory estetyczne oraz zainteresowanie interakcją z innymi ludźmi. Wiąże się to ze świadomością oddziaływania języka na innych ludzi oraz potrzebą rozumienia i używania języka w sposób pozytywny i odpowiedzialny społecznie.

Co robimy w naszym przedszkolu?

– układamy wyrazy przy pomocy pluszowych liter,

- skaczemy po głoskach,
- wyklejamy szlaczki,
- ćwiczymy nasz słuch odgadując dźwięki z otoczenia,
- mówimy w języku sylab,
- układamy rytmy,
- ćwiczymy buzię i język podczas ćwiczeń logopedycznych,
- uczymy się wierszy i rymowanek,
- dużo śpiewamy,
- bawimy się w teatr,
- występujemy podczas uroczystości,
- kreślimy szlaczki,
- bierzemy udział w zajęciach w bibliotece Abecadło,
- rodzice czytają nam bajki w ramach innowacji „Książeczkowo”
- chodzimy do teatru, albo teatr przyjeżdża do nas,
- odgrywamy scenki (drama, zabawy paluszkowe, kukielki, pacynki),
- uczestniczymy w konkursach recytatorskich.

2. **Kompetencje w zakresie wielojęzyczności**

Niezbędna wiedza, umiejętności i postawy powiązane z tymi kompetencjami

Kompetencje te wymagają znajomości słownictwa i gramatyki funkcjonalnej różnych języków oraz świadomości głównych rodzajów interakcji słownej i rejestrów języka. Istotna jest również znajomość konwencji społecznych oraz aspektu kulturowego i zmienności języków.

Zasadniczymi umiejętnościami w zakresie tej kompetencji są zdolność rozumienia komunikatów mówionych, podejmowania, podtrzymywania i kończenia rozmowy oraz czytania, rozumienia i tworzenia tekstów, z różnym poziomem biegłości w poszczególnych językach, odpowiednio do potrzeb danej osoby. Niezbędna jest zdolność do właściwego wykorzystywania narzędzi oraz do uczenia się języków w sposób formalny, pozaformalny i nieformalny przez całe życie.

Pozytywna postawa obejmuje docenianie różnorodności kulturowej, a także zainteresowanie różnymi językami i komunikacją międzykulturową oraz ciekawość ich. Mieści się w tym również poszanowanie indywidualnego profilu językowego każdej osoby, w tym szacunek zarówno dla języka ojczystego osób należących do mniejszości lub pochodzących ze środowisk migracyjnych, jak i docenianie języków urzędowych danego kraju jako wspólnych ram interakcji.

Co robimy w naszym przedszkolu?

- śpiewamy piosenki w języku angielskim,
- bawimy się w wiele zabaw ruchowych z wykorzystaniem języka angielskiego,

– oglądamy bajki w języku angielskim,

- pani czyta nam różne historie w języku angielskim,

- układamy historyjki obrazkowe i próbujemy opowiedzieć je po angielsku,
- liczymy po angielsku,
- znamy kolory,
- nazywamy części ciała,
- opisujemy pogodę,
- nazywamy nasze nastroje,
- opisujemy najbliższe otoczenie po angielsku.

3. **Kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych**

Niezbędna wiedza, umiejętności i postawy powiązane z tymi kompetencjami

1. Konieczna wiedza w dziedzinie matematyki obejmuje solidną umiejętność liczenia, znajomość miar i struktur, podstawowych operacji i sposobów prezentacji matematycznej, rozumienie terminów i pojęć matematycznych.

Niezbędne jest posiadanie umiejętności stosowania podstawowych zasad i procesów matematycznych w codziennych kontekstach prywatnych i zawodowych (np. umiejętności finansowe), a także śledzenia i oceniania ciągów argumentów. Niezbędna jest zdolność rozumowania w sposób matematyczny, rozumienia dowodu matematycznego i komunikowania się językiem matematycznym oraz korzystania z odpowiednich pomocy, w tym danych statystycznych i wykresów, a także rozumienia matematycznych aspektów cyfryzacji.

Pozytywna postawa w matematyce opiera się na szacunku dla prawdy oraz na chęci szukania argumentów i oceniania ich zasadności.

1. W przypadku nauk przyrodniczych niezbędna wiedza obejmuje główne zasady rządzące światem przyrody, podstawowe pojęcia naukowe, teorie, zasady i metody, technologie oraz produkty i procesy technologiczne, a także rozumienie wpływu nauki, technologii i ogólnie działalności człowieka na świat przyrody. Kompetencje te powinny umożliwiać lepsze rozumienie korzyści, ograniczeń i zagrożeń dla ogółu społeczeństwa wynikających z teorii i zastosowań naukowych oraz technologii (w odniesieniu do podejmowania decyzji, wartości, kwestii moralnych, kultury itp.).

Umiejętności obejmują rozumienie nauki jako procesu badawczego prowadzonego za pomocą konkretnych metod, w tym obserwacji i kontrolowanych eksperymentów, zdolność do wykorzystywania logicznego i racjonalnego myślenia do weryfikowania hipotez, a także gotowość do rezygnacji z własnych przekonań, jeżeli są one sprzeczne z nowymi odkryciami naukowymi. Obejmuje to zdolność do wykorzystywania i posługiwania się narzędziami i urządzeniami technicznymi oraz danymi naukowymi do osiągnięcia celu bądź podjęcia decyzji lub wyciągnięcia wniosku na podstawie dowodów. Niezbędna jest również zdolność do rozpoznania zasadniczych cech postępowania naukowego oraz zdolność przedstawiania wniosków i sposobów rozumowania, które do tych wniosków doprowadziły.

Kompetencje obejmują postawy krytycznego rozumienia i ciekawości, poszanowanie kwestii etycznych oraz wspieranie zarówno bezpieczeństwa, jak i zrównoważenia środowiskowego,

w szczególności w odniesieniu do postępu naukowo-technicznego w indywidualnym kontekście danej osoby, jej rodziny i społeczności oraz zagadnień globalnych.

Co robimy w naszym przedszkolu?

– konstruujemy z klocków lego,

– liczymy na konkretach,

- mierzymy wszystko, co się da za pomocą stóp, łokci, kapci,
- ważymy na zabawkowych wagach, nawet podczas czasu dowolnego,
- układamy rytmy,
- tworzymy zbiory,
- odnajdujemy figury geometryczne w sali,
- układamy puzzle,
- budujemy miasta z klocków,
- eksperymentujemy,
- liczymy używając liczebników porządkowych,
- doskonalimy orientację w schemacie naszego ciała,
- omawiamy następstwa czasu,
- obserwujemy zjawiska atmosferyczne,
- prowadzimy kalendarz pogody,
- bawimy się na placu zabaw,

- ćwiczymy wg programu prof. E. Gruszczyk-Kolczyńskiej – Dziecięca Matematyka (m.in. przeliczanie, porównywanie liczebności, stosowanie liczebników porządkowych, orientacja w schemacie ciała i w przestrzeni oraz na kartce, pomiary długości, klasyfikowanie, przekształcanie, rytm, następstwo czasu),

- stawiamy pierwsze kroki w sztuce kulinarnej – robimy kanapki na śniadanie, sałatki, szaszłyki, pieczemy ciasteczka,

- prowadzimy czasowe „ogródki” w salach oraz stałe ogródki na placu zabaw,

- stworzyliśmy na terenie przedszkola i ogrodu warunki do rozwoju zainteresowań przyrodniczych i poznania wielozmysłowego:: mini zoo, woliera dla ptaków, urządzenia i pomoce: ścieżka zmysłów, ogródek z ziołami, klatka z papugami, domek wiedzy, puzzle, tablice edukacyjne, itp.

- obserwujemy analizujemy swoje emocje, pełnimy dyżury przy zwierzętach, uczymy się odpowiedzialności, rozpoznajemy różne gatunki roślin i zwierząt poprzez kontakt z przyrodą w otoczeniu przedszkola,

- współpracujemy z instytucjami zajmującymi się promowaniem przyrody;

- uczestniczymy w wycieczkach przyrodniczych,

- oglądamy świat pod mikroskopem i lupą,

- rozwijamy swoje zainteresowania poprzez uczestnictwo w „kółku przyrodniczym”

4. Kompetencje cyfrowe

Niezbędna wiedza, umiejętności i postawy powiązane z tymi kompetencjami

Niezbędne są rozumienie, w jaki sposób technologie cyfrowe mogą pomagać w komunikowaniu się, kreatywności i innowacjach oraz świadomość związanych z nimi możliwości, ograniczeń, skutków i zagrożeń. Niezbędne jest rozumienie ogólnych zasad, mechanizmów i logiki leżących u podstaw ewoluujących technologii cyfrowych oraz znajomość podstawowych funkcji i korzystanie z różnych rodzajów urządzeń, oprogramowania i sieci. Niezbędne są przyjmowanie krytycznego podejścia do trafności, wiarygodności i wpływu informacji i danych udostępnianych drogą cyfrową oraz świadomość prawnych i etycznych zasad związanych z korzystaniem z technologii cyfrowych.

Niezbędna jest zdolność do korzystania z technologii cyfrowych w celu wsparcia aktywnej postawy obywatelskiej i włączenia społecznego, współpracy z innymi osobami oraz kreatywności w realizacji celów osobistych, społecznych i biznesowych. Umiejętności obejmują zdolność do korzystania z treści cyfrowych, uzyskiwania do nich dostępu, ich filtrowania, oceny, tworzenia, programowania i udostępniania. Niezbędna jest zdolność do zarządzania informacjami, treściami, danymi i tożsamościami cyfrowymi oraz do ich ochrony, a także do rozpoznawania i skutecznego wykorzystywania oprogramowania, urządzeń, sztucznej inteligencji lub robotów.

Korzystanie z technologii i treści cyfrowych wymaga refleksyjnego i krytycznego, a zarazem pełnego ciekawości, otwartego i perspektywicznego nastawienia do ich rozwoju. Wymaga również etycznego, bezpiecznego i odpowiedzialnego podejścia do stosowania tych narzędzi.

Co robimy w naszym przedszkolu?

- Bawimy się i uczymy wykorzystując technologię cyfrową,
- podczas zajęć oglądamy ciekawe programy edukacyjne,

– kodujemy,

- uczymy się bezpiecznie i mądrze korzystać z tabletu i komputera,
- oglądamy prezentacje multimedialne.

5. Kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się

Niezbędna wiedza, umiejętności i postawy powiązane z tymi kompetencjami

Dla udanych relacji międzyludzkich i uczestnictwa w życiu społecznym niezbędne jest rozumienie zasad postępowania i porozumiewania się, ogólnie przyjętych w różnych społeczeństwach i środowiskach. Kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się wymagają również znajomości elementów zdrowia psychicznego i fizycznego oraz zdrowego stylu życia. Obejmują one znajomość własnych preferowanych strategii uczenia się, swoich potrzeb w zakresie rozwoju kompetencji oraz różnych sposobów rozwijania kompetencji i szukania możliwości kształcenia, szkolenia i rozwoju kariery zawodowej czy dostępnego poradnictwa i wsparcia.

Umiejętności obejmują zdolność określania swoich możliwości, koncentracji, radzenia sobie ze złożonością, krytycznej refleksji i podejmowania decyzji. Mieszczą się w tym zdolność uczenia się i pracy w grupie i indywidualnie, a także organizacji swojej nauki, wytrwałości w nauce, jej oceny i dzielenia się nią, poszukiwania wsparcia, o ile to potrzebne, oraz skutecznego zarządzania własną karierą zawodową i interakcjami społecznymi. Niezbędna jest odporność oraz umiejętność radzenia sobie z niepewnością i stresem. Konieczna jest zdolność do konstruktywnego porozumiewania się w różnych środowiskach, do pracy zespołowej i negocjowania. Obejmuje to okazywanie tolerancji, wyrażanie i rozumienie różnych punktów widzenia, a także zdolność tworzenia poczucia pewności i odczuwania empatii.

Kompetencje te opierają się na pozytywnej postawie wobec własnego dobrostanu osobistego, społecznego i fizycznego oraz uczenia się przez całe życie. Opierają się na współpracy, asertywności i prawości. Obejmują one poszanowanie różnorodności innych osób i ich potrzeb oraz gotowość do pokonywania uprzedzeń i osiągania kompromisu. Niezbędna jest zdolność do określania i wyznaczania celów, motywowania się oraz rozwijania odporności i pewności, by dążyć do osiągania sukcesów w uczeniu się przez całe życie. Nastawienie na rozwiązywanie problemów sprzyja zarówno procesowi uczenia się, jak i zdolności do pokonywania przeszkód i do radzenia sobie ze zmianami. Obejmuje to chęć wykorzystywania wcześniejszych doświadczeń w uczeniu się i doświadczeń życiowych, a także ciekawość w poszukiwaniu możliwości uczenia się i rozwijania w różnorodnych sytuacjach życiowych.

Co robimy w naszym przedszkolu?

– obserwujemy otaczający nas świat,

– uczymy się wyciągać wnioski z własnych działań,

- uczymy się konkretnych zachowań,
- uczymy się samodzielności,
- pracujemy w grupach, by nauczyć się współpracy,
- pracujemy też indywidualnie, by uczyć się odpowiedzialności i nabywać pewności siebie,
- prowadzimy zajęcia, żeby pani poznała nasz punkt widzenia,
- wymyślamy gesty do piosenek, żebyśmy mieli wkład w to, czego się uczymy,
- pomagamy naszym kolegom,
- uczymy się od siebie nawzajem,
- pomagamy wszystkim dzieciom, bez względu na ich indywidualne potrzeby i możliwości rozwojowe.

6. Kompetencje obywatelskie

Niezbędna wiedza, umiejętności i postawy powiązane z tymi kompetencjami

Kompetencje obywatelskie opierają się na znajomości podstawowych pojęć i zjawisk dotyczących osób, grup, organizacji zawodowych, społeczeństwa, gospodarki i kultury. Obejmuje to rozumienie wspólnych europejskich wartości, wyrażonych w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej oraz w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. Kompetencje te obejmują również znajomość spraw współczesnych, jak i krytyczne rozumienie głównych wydarzeń w historii narodowej, europejskiej i światowej. Ponadto mieszczą w sobie świadomość celów, wartości i polityk, jakimi kierują się ruchy społeczne i polityczne, a także zrównoważonych systemów, w szczególności świadomość zmian klimatu i zmian demograficznych w wymiarze globalnym i ich przyczyn. Niezbędna jest znajomość integracji europejskiej, jak również świadomość różnorodności i tożsamości kulturowych w Europie i na świecie. Obejmuje to rozumienie wielokulturowych i społecznoekonomicznych wymiarów społeczeństw europejskich, a także wkładu narodowej tożsamości kulturowej w tożsamość europejską.

Umiejętności składające się na kompetencje obywatelskie odnoszą się do zdolności skutecznego angażowania się, wraz z innymi ludźmi, na rzecz wspólnego lub publicznego interesu, w tym na rzecz zrównoważonego rozwoju społeczeństwa. Obejmuje to krytyczne myślenie i całościowe rozwiązywanie problemów, a także umiejętność formułowania argumentów oraz konstruktywnego uczestnictwa w działaniach społeczności i w procesach podejmowania decyzji na wszystkich szczeblach, od lokalnego i krajowego, po europejski i międzynarodowy. Obejmuje to również zdolność do dostępu do tradycyjnych i nowych form mediów, do ich krytycznego rozumienia i interakcji z nimi, a także znajomość roli i funkcji mediów w demokratycznych społeczeństwach.

Fundamentem odpowiedzialnej i konstruktywnej postawy jest poszanowanie praw człowieka jako podstawy demokracji. Konstruktywne uczestnictwo obejmuje gotowość do udziału w demokratycznym procesie decyzyjnym na wszystkich szczeblach oraz w działalności obywatelskiej. Obejmuje ono popieranie różnorodności społecznej i kulturowej, równouprawnienia płci oraz spójności społecznej, zrównoważonego stylu życia, promowanie kultury pokoju i braku przemocy, gotowość do poszanowania prywatności innych osób oraz przyjmowania odpowiedzialności za środowisko. Zainteresowanie wydarzeniami politycznymi i społeczno-gospodarczymi, naukami humanistycznymi i komunikacją międzykulturową są niezbędne w celu przygotowania się do tego, by przezwyciężyć uprzedzenia i osiągać kompromisy tam, gdzie to potrzebne, oraz zapewnić sprawiedliwość społeczną i uczciwość.

Co robimy w naszym przedszkolu?

- uczymy się piosenek pochodzących z naszego regionu,**
- poznajemy tradycje naszego rejonu i ojczyzny,**
- bierzemy udział w występach z okazji obchodów świąt narodowych,**
 - **poznajemy symbole narodowe i wiemy, że należy im się szacunek,**
 - **stosujemy zwroty grzecznościowe,**
 - **uczymy się o swoich prawach,**
 - **bierzemy udział w akcjach charytatywnych,**

- **poznajemy tańce regionalne,**
- **zwiedzamy nasze miasto,**
- **sami tworzymy kodeks zachowania i staramy się go przestrzegać,**
- **uczymy się, czym są konsekwencje (pozytywne i negatywne) naszych zachowań,**
- **znamy prawa dziecka,**

– **uczymy się tolerancji i poszanowania innych osób,**

– **zapraszamy gości, którzy opowiadają nam o swojej pracy – lekarz, pielęgniarka, ratownik medyczny, strażak, policjant, żołnierz,**

– **odwiedzamy wiele ciekawych miejsc i poznajemy je „od kuchni” (sklep, poczta, biblioteka, apteka).**

7. Kompetencje w zakresie przedsiębiorczości

Niezbędna wiedza, umiejętności i postawy powiązane z tymi kompetencjami

Kompetencje w zakresie przedsiębiorczości wymagają świadomości istnienia różnych kontekstów i różnych możliwości pozwalających przekształcać pomysły w działanie w sferze osobistej, społecznej i zawodowej, a także rozumienia procesu ich powstawania. Niezbędna jest znajomość i rozumienie podejść do planowania i zarządzania projektami, obejmujących zarówno procesy, jak i zasoby. Konieczne jest rozumienie procesów ekonomicznych oraz szans i wyzwań społecznych i gospodarczych stojących przed pracodawcą, organizacją lub społeczeństwem. Niezbędna jest również świadomość zasad etycznych, wyzwań w zakresie zrównoważonego rozwoju, a także własnych atutów i słabości.

Umiejętności w zakresie przedsiębiorczości opierają się na kreatywności – obejmującej wyobraźnię, myślenie strategiczne i rozwiązywanie problemów – oraz na krytycznej i konstruktywnej refleksji w ramach ewoluujących procesów twórczych i na innowacji. Obejmują one zdolność pracy samodzielnej i zespołowej, mobilizowania zasobów (ludzi i przedmiotów) oraz prowadzenia działalności gospodarczej. Uwzględnia to również zdolność podejmowania decyzji finansowych związanych z kosztem i wartością. Kluczowe znaczenie ma zdolność skutecznego komunikowania się i negocjowania z innymi osobami, a także radzenia sobie z niepewnością, dwuznacznością i ryzykiem jako elementami procesu podejmowania świadomych decyzji.

Postawa przedsiębiorcza charakteryzuje się zmysłem inicjatywy i poczuciem sprawczości, proaktywnością, otwartością na przyszłość, odwagą i wytrwałością w dążeniu do celów. Obejmuje pragnienie motywowania innych osób i doceniania ich pomysłów, odczuwanie empatii i troskę o innych ludzi i świat, a także przyjmowanie odpowiedzialności i postaw etycznych w całym procesie.

Co robimy w naszym przedszkolu?

– **eksperymentujemy,**

– **sami przygotowujemy sobie śniadania z podanych produktów,**

- podczas prac plastycznych stosujemy najróżniejsze techniki (malujemy, wydzieramy, wyklejamy, rysujemy i lepimy),
- codziennie mamy możliwość zabawy w kąciakach zainteresowań,
- z rodzicami uczestniczymy w warsztatach plastycznych,
- pracujemy w grupach, w parach i indywidualnie,
- bierzemy udział w wycieczkach pieszych oraz autokarowych,
- uczestniczymy w warsztatach plastycznych, sportowych, kulinarnych, eksperymentalno-doświadczalnych, itp

8. **Kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej**

Niezbędna wiedza, umiejętności i postawy powiązane z tymi kompetencjami

Kompetencje te wymagają znajomości lokalnych, regionalnych, krajowych, europejskich i ogólnoswiatowych kultur i sposobów ekspresji, w tym ich języków, dziedzictwa i tradycji oraz produktów kulturowych, a także zrozumienia, w jaki sposób te ekspresje mogą wpływać na siebie wzajemnie i na pomysły poszczególnych osób. Obejmuje to rozumienie różnych sposobów przekazywania idei między twórcą, uczestnikiem i publicznością w tekstach pisanych, drukowanych i cyfrowych, teatrze, filmie, tańcu, grach, sztuce i wzornictwie, muzyce, rytuałach i architekturze, a także w formach hybrydowych. Wymaga to rozumienia własnej tożsamości twórczej i dziedzictwa kulturowego w świecie różnorodności kulturowej oraz tego, jak sztuka i inne formy kulturalne mogą być sposobem zarówno postrzegania, jak i kształtowania świata.

Umiejętności obejmują zdolność empatycznego wyrażania i interpretowania abstrakcyjnych idei, doświadczeń i emocji, a także zdolność czynienia tego w ramach różnych rodzajów sztuki i innych form kulturalnych. Obejmują również zdolność identyfikowania i wykorzystywania możliwości uzyskania wartości osobistej, społecznej lub komercyjnej za pomocą sztuki i innych form kulturalnych oraz zdolność angażowania się w procesy twórcze, zarówno w sposób indywidualny, jak i zespołowy.

Kluczowe znaczenie ma otwartość wobec różnorodności ekspresji kulturalnej i jej poszanowanie, wraz z etycznym i odpowiedzialnym podejściem do własności intelektualnej i kulturowej. Pozytywna postawa obejmuje również ciekawość świata, otwartość na wyobrażanie sobie nowych możliwości oraz gotowość do uczestniczenia w doświadczeniach kulturalnych.

Co robimy w naszym przedszkolu?

– bierzemy udział w konkursach,

– przygotowujemy i uczestniczymy w występach artystycznych,

- uważnie słuchamy koncertów muzyków z Filharmonii,
- malujemy do muzyki,
- nasze prace są wystawiane na tablicach przy salach, tak by rodzice mogli je podziwiać,
- poznajemy inne kultury,
- pracujemy z mapą,

- malujemy codziennie, często nietypowymi technikami, np. malowanie kasztanami, malowanie przez gazę, „mokre na mokrym”,
- śpiewamy i tańczymy,
- bierzemy udział w konkursach przedszkolnych, gminnych, powiatowych, wojewódzkich (muzyczne, plastyczne, recytatorskie), przeglądach, występach.